

نظریه‌های فرا اخلاق

احمد حسین شریفی

سخن ناشر

با پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی و در عصر جهانی شدن ارتباطات، پرسش‌ها و چالش‌های نوینی در حوزه علوم انسانی، فراروی اندیشمندان مسلمان قرار گرفت که برخاسته از مسئولیت دشوار حکومت در این عصر است؛ دورانی که پایبندی به دین و سنت در مدیریت همه‌جانبه کشورها بسیار چالش‌برانگیز می‌نماید. از این رو، مطالعات و پژوهش‌های به‌روز، جامع، منسجم و کاربردی در حوزه دین، بر اساس معیارهای معتبر جهانی و اندیشه‌های ناب و ژرف، بایسته و ضروری است و جلوگیری از انحرافات فکری و تربیتی پژوهندگان حوزه دین، مهم و مورد عنایت بنیان‌گذاران این شجره طیبه، به‌ویژه معمار بزرگ انقلاب اسلامی، امام خمینی رحمته الله و مقام معظم رهبری علیه السلام می‌باشد.

جهانی‌شدن و گسترش سلطه فرهنگی غرب در سایه رسانه‌های فرهنگی و ارتباطی، اقتضا دارد که دانش پژوهان و علاقه‌مندان به این مباحث، با اندیشه‌های بلند و ارزش‌های متعالی آشنا شوند و این مهم، با ایجاد رشته‌های تخصصی، تولید متون جدید و غنی، گسترش دانش آموزش و تربیت سازمان‌یافته دانشجویان به سرانجام خواهد رسید. این فرایند، گاه در دریا خفتن به مباحث بنیادین و تدوین متون تخصصی تعریف می‌شود و گاه در نگارش بحث‌های علمی، اما نه چندان پیچیده و تخصصی به ظهور می‌رسد.

بالندگی مراکز آموزشی، در گرو نظام آموزشی منسجم، قانونمند و پویاست. بازنگری در متن‌ها و شیوه‌های آموزشی و پژوهشی و به‌روز کردن آنها نیز این انسجام و پویایی و در نتیجه، نشاط علمی مراکز آموزشی و پژوهشی را در پی دارد. «جامعة المصطفی صلی الله علیه و آله و سلم العالمیة» به عنوان بخشی از این مجموعه، که رسالت بزرگ تعلیم و تربیت طلاب غیرایرانی را بر عهده دارد، تألیف متون درسی مناسب را سرلوحه تلاش خود قرار داده و تدوین و نشر متون درسی در موضوعات گوناگون علوم دینی، حاصل این فرایند است.

مرکز بین‌المللی

ترجمه و نشر المصطفی صلی الله علیه و آله و سلم

فهرست

۹	مقدمه
۱۱	درس اول: کلیات و مفاهیم
۱۱	مقدمه
۱۲	انواع پژوهش های اخلاقی
۱۵	حوزه های مرتبط با فرااخلاق
۱۹	پیشینه بحث
۲۱	اهمیت و ضرورت فرااخلاق
۲۷	درس دوم: واقع گرایی و ناواقع گرایی (۱)
۲۷	مقدمه
۲۷	واقع گرایی و ناواقع گرایی
۳۱	اقسام مفاهیم
۳۲	پیامدهای واقع گرایی و ناواقع گرایی
۳۲	پیامدهای واقع گرایی
۳۵	پیامدهای ناواقع گرایی
۴۱	درس سوم: واقع گرایی و ناواقع گرایی (۲)
۴۱	مقدمه
۴۲	دیدگاه های واقع گرا
۴۵	دیدگاه های ناواقع گرا

درس چهارم: لذت‌گرایی ۵۱

مقدمه ۵۱

لذت‌گرایی ۵۲

لذت‌گرایی آریستیپوسی ۵۲

نقد لذت‌گرایی آریستیپوسی ۵۳

لذت‌گرایی اپیکوری ۵۴

نقد لذت‌گرایی اپیکوری ۵۵

درس پنجم: لذت‌گرایی پیشرفته (سودگرایی) ۵۹

مقدمه ۵۹

لذت‌گرایی جرمی بنتام ۶۰

نقد لذت‌گرایی بنتام ۶۱

لذت‌گرایی جان استوارت میل ۶۲

نقد لذت‌گرایی میل ۶۳

دیدگاه طبع‌گرایی ۶۳

نقد طبع‌گرایی ۶۴

درس ششم: دیدگاه‌های متافیزیکی ۶۷

مقدمه ۶۷

دیدگاه‌های متافیزیکی در فرااخلاق ۶۸

هستی‌شناسی جملات اخلاقی بر مبنای دیدگاه‌های متافیزیکی ۶۹

اصطلاح حسن و قبح و کاربردهای آن‌ها ۷۱

درس هفتم: بررسی واقعیت جملات اخلاقی ۷۵

مقدمه ۷۵

بررسی واقعیت جملات اخلاقی ۷۶

اشکال اول و بررسی آن ۷۶

اشکال دوم و بررسی آن ۷۷

اشکال سوم و بررسی آن ۷۹

۸۰	اشکال چهارم و بررسی آن
۸۱	اشکال پنجم و بررسی آن
۸۵	درس هشتم: شهودگرایی مور
۸۵	مقدمه
۸۵	شهودگرایی (واقع‌گرای تعریف‌ناگرا)
۹۰	بررسی شهودگرایی مور
۹۲	مغالطه طبیعت‌گروانه
۹۴	پرسش گشوده
۹۵	بررسی استدلال مور
۹۹	درس نهم: عقل عملی کانت
۹۹	مقدمه
۹۹	نظریه عقل عملی
۱۰۴	نقد و بررسی دیدگاه اخلاقی کانت
۱۱۱	درس دهم: احساس‌گرایی
۱۱۱	مقدمه
۱۱۲	نظریه احساس‌گرایی آیر
۱۱۵	نقد و بررسی دیدگاه آیر
۱۱۶	نظریه احساس‌گرایی استیونسون
۱۱۹	نقد و بررسی دیدگاه استیونسون
۱۲۵	درس یازدهم: توصیه‌گرایی ریچارد هیر
۱۲۵	مقدمه
۱۲۶	دیدگاه توصیه‌گرایی هیر
۱۲۸	معناشناسی اخلاقی در دیدگاه هیر
۱۳۱	نقد و بررسی دیدگاه معناشناسانه هیر
۱۳۲	هستی‌شناسی اخلاقی در دیدگاه هیر
۱۳۵	نقد و بررسی دیدگاه هستی‌شناسانه هیر

۱۴۱	درس دوازدهم: قراردادگرایی
۱۴۱	مقدمه
۱۴۲	نظریه قراردادگرایی
۱۴۳	قراردادگرایی هابز
۱۴۵	نقد و بررسی قراردادگرایی هابز
۱۴۸	قراردادگرایی رالز
۱۵۱	نقد و بررسی قراردادگرایی راولز
۱۵۷	درس سیزدهم: نظریه امر الهی
۱۵۷	مقدمه
۱۵۸	نظریه امر الهی
۱۶۳	دلایل اشاعره
۱۶۳	دلیل اول
۱۶۵	بررسی دلیل اول
۱۶۶	دلیل دوم
۱۶۸	بررسی دلیل دوم
۱۷۳	درس چهاردهم: اطلاق و نسبیت اخلاقی
۱۷۳	مقدمه
۱۷۴	اطلاق و نسبیت در اخلاق
۱۷۹	اقسام نسبیت
۱۸۰	نسبیت توصیفی
۱۸۴	نسبیت فرائیخلاقی
۱۸۸	نسبیت هنجاری
۱۹۵	درس پانزدهم: به سوی نظریه اسلامی در فرائیخلاق
۱۹۵	مقدمه
۱۹۶	نظریه اسلامی در فرائیخلاق